

Medlem fra Holbæk (Rode) udtale sig i den Retning.

Jeg maa maaske med det samme svare paa et Spørgsmaal, som det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) rettede til de forskellige Venstremænd her i Salen, det var dette, hvorledes vi stillede os til den Udtalelse, som det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) i Gaar havde fremsat angaaende de kongevalgtes Stilling, om vi delte denne Opfattelse. Jeg maa sige, at jeg forstod ikke saa klart, hvad der var sigtet til ved disse Udtalelser fra det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds. Saa vidt jeg opfattede ham, blev der talt om en Fredsopløsning af Landstinget og antydet, at man kunde maaske gaa denne Vej, at bekræfte de nuværende kongevalgte i deres Stillinger. Men den højtærede Konseilspræsident har jo paa Foranledning af den ærede Ordfører for Venstrereformpartiet udtalt sig ganske klart og bestemt angaaende sin Opfattelse af dette Spørgsmaal, og den var jo den stik modsatte; jeg gaar altsaa ud fra efter den Udtalelse, at hvis den nuværende Regering skrider til en Opløsning af Landstinget, vil den udnævne 12 nye kongevalgte eller, om ikke dem alle, i hvert Tilfælde forny dem. Og selv om det kun var enkelte, der bleve fornyede, var det jo i Overensstemmelse med den Opfattelse, som den højtærede Konseilspræsident udtalte. Nu skal jeg ikke indlade mig paa nogen Fortolkningskunst, som saa mange have været inde paa; men den Opfattelse, som var den ledende indenfor Venstre i 70erne og 80erne, gik i Retning af, at man mente, at de 12 kongevalgte vare indsatte i Grundloven som en Slags Regulatorer; man vilde noget i Retning af at bevare det konservative; det var en konservativ Foranstaltning og ikke, som nu af andre antydet, en Ventil, man vilde have. I. A. Hansen gjorde da en anden Fortolkning gældende, den vandt ikke stærk Tilslutning til at begynde med; men den synes at have vundet større Udbredelse.

Nu interesserer det mig, naar jeg tænker paa dette Spørgsmaal og tænker Tanken helt ud, hvordan det vil gaa, hvis den nuværende højtærede Regering eller en anden opløser Landstinget og udnævner 12 nye kongevalgte Medlemmer. Sæt nu, at de alt nu tilstedeværende Medlemmer ikke vilde bøje sig for den Fortolkning, som Regeringen her har gjort gældende, hvem skal da være den øverste Instans til at afgøre det? De nuværende

kongevalgte Medlemmer komme med Grundloven i deres Haand og sige: Kongens Udnævnelse af Landstingets Medlemmer sker paa Livstid, og vi ere endnu i Live, vi ville derfor ikke finde os i dette, vi ville anlægge Sag mod Regeringen. Hvor skal da denne Sag afgøres? Den kan ikke komme for Rigsretten; thi for Rigsretten kunne kun komme de af Kongen eller Folketinget mod Regeringen anlagte Sager — ja ogsaa mod andre kan Kongen i visse enkelte Tilfælde anlægge Rigsretssag, mod Forbrydere, der ere farlige for den offentlige Sikkerhed; men om det just ubetinget skulde betragtes som en Forbrydelse, at man vilde gøre denne Fortolkning gældende, kan jeg ikke se. Jeg siger altsaa, at saa vilde der efter min Mening indtræde et Tidspunkt, hvor Landstinget ikke var beslutningsdygtigt; og det har sikkerlig ikke været Forudsætningen for Forfatningen eller hos dem, der vedtog den, at det nogen Sinde kunde ske undtagen i et kortere Tidsrum, inden det nye Ting blev valgt, efter at det var blevet opløst.

Derfor mener jeg, at det er et meget vanskeligt Spørgsmaal; og hvis man maatte mene, at den højtærede Konseilspræsidents Udtalelse om dette Spørgsmaal, hans Fortolkning af det netop skulde vanskeliggøre det at faa en Grundlovsændring gennemført i Landstinget, da turde det maaske være en Fejltagelse, thi saa vidt jeg mindes fra sidste Gang, man forhandlede om en Grundlovsændring deroppe, modsatte Landstinget sig at gaa med til at gennemføre den netop af Hensyn til, at man mente ikke at kunne faa et tilfredsstillende Svar af den daværende højtærede Konseilspræsident angaaende det af mig nævnte Spørgsmaal om de kongevalgtes Opløselighed; derfor vilde man ikke fremme Sagen. Nu har man jo imidlertid faaet et klart Svar, og maaske det netop kunde føre til, at man kunde ønske at faa prøvet, hvilken Fortolkning der er den rette; thi at det er forbundet med store Vanskeligheder at komme til det rette, er givet. Men eet er man klar over, og det er, at man kan ikke bebrejde den højtærede Konseilspræsident, at hans Stilling er uklar. Det var de Bemærkninger, det ærede Medlem fra Holbæk har givet mig Anledning til; det ærede Medlem vil deraf se min Opfattelse.

Naar vi nu gaa til Arbejdet paa denne Sag, vil jeg haabe, at det ender med, at det kun bliver en midlertidig Foranstaltning, der bliver godkendt gennem